

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Specialpedagogik, AN

Advanced Course in Special Education

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod:	UQ401F
Gäller från:	HT 2008
Fastställt:	2008-06-18
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Ämne	Specialpedagogik

Beslut

Kursen ges som fristående kurs i ämnet specialpedagogik.

Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet. Denna kursplan är fastställd av prefekten 2008–06–18.

Kursplanen är giltig fr.o.m. termin H08.

Beslut om upphävande är fattat av institutionsstyrelsen vid specialpedagogiska institutionen den 2020-12-08.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

90 hp i specialpedagogik eller motsvarande utbildning och kunskaper

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
DK11	Vetenskapsteori och forskningsmetodik	7.5
DK12	Fördjupning inom specialpedagogik	7.5
DK13	Magisteruppsats	15

Kursens innehåll

Vetenskapsteori och forskningsmetodik, 7,5 hp

Under kursen ger vi en vetenskapsteoretisk bakgrund och presenterar forskningsmetoder och datainsamlingstekniker. Kursen tar upp olika kvalitativa forskningstraditioners utveckling liksom relationen mellan kvalitativ och kvantitativ forskning.

Fördjupning inom specialpedagogik, 7,5 hp

I denna delkurs introduceras en fördjupad kunskap om skilda teoretiska och praktiska perspektiv inom ämnet specialpedagogik. Vi kommer att diskutera specialpedagogikens kunskapsområde. Vidare kommer vi att ta upp teman som; utbildning och demokrati, etik, inkludering, delaktighet och utveckling och organisering av lärande.

Magisteruppsats, 15 hp

Magisteruppsatsen är ett självständigt forskningsarbete inom ämnesområdet specialpedagogik. Möten med handledande lärare under uppsatsskrivandets gång är obligatoriska. Ytterligare fördjupning i såväl teoretiskt som metodologiskt avseende sker under detta arbete.

Förväntade studieresultat

Efter att ha genomfört delkurs 1 ska studenten kunna:

- redovisa grundläggande vetenskapsteoretisk begreppsbildning inom samhällsvetenskap,
- argumentera för val av metod, typ av data och resultat utifrån ett vetenskapsteoretiskt ställningstagande,
- formulera forskningsfråga och argumentera för metodval inför arbetet med sin empiri,
- föra en diskussion om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och ansvar för hur den används.

Efter att ha genomfört delkurs 2 ska studenten kunna föra en nyanserad diskussion och argumentera kring frågor som tar upp:

- specialpedagogikens kunskapsområde,
- delaktighet och utveckling,
- demokrati och lärande,
- organisering av lärande.

Efter att ha genomfört delkurs 3 ska studenten på vetenskaplig grund och självständigt kunna:

- författa en uppsats där ett begränsat forskningsarbete redovisas,
- förstå och tillämpa etablerade vetenskapliga regler vid arbetet med uppsatsen,
- granska andras uppsatsarbeten och föra en vetenskaplig argumentation,
- identifiera forskningsetiska problem i sitt eget och andras arbeten.

Undervisning

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, litteraturstudier, självständigt individuellt arbete.

Kunskapskontroll och examination

Delkurs 1 examineras genom skriftlig uppgift som ska visa studentens förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer genom att ur ett problemområde formulera forskningsbara frågeställningar och använda adekvat forskningsmetod till att besvara dem.

Delkurs 2 examineras genom skriftlig uppgift som ska visa att studenten har fördjupade teoretiska kunskaper inom ett område i ämnet specialpedagogik.

Delkurs 3 examineras genom att studenten vid ett öppet seminarium med opponent framlägger och försvarar sin uppsats.

Betygsättning på delkurser och kurs sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser.

Kurslitteratur

Delkurs 1

Baldin, J. (2004) Erbjudanden och utmaningar i studier på distans, gymnasieelever berättar. Stockholms universitet. Pedagogiska institutionen. *Pedagogik Media seminariets skriftserie*, nr 8.

Barbour, R. (2007) *Doing Focus Groups. The SAGE Qualitative Research Kit*. London. SAGE publications Ltd. (150 s)

Barnes McGuire, J., Stein, A., Rosenberg, W. (1997) Evidence-based Medicine and Child Mental Health Services. A Broad Approach to Evaluation is Needed. *Children society*. Vol. 11. pp 89-96.

Bengtsson, J. (1999) *Med livsvärlden som grund*. Lund. Studentlitteratur. (s 9 □ 50)

Berger, L.P., Luckman, T. (2003) *Kunskaps sociologi. Hur individen uppfattar och formar sin sociala verklighet*. Stockholm. Wahlström & Widstrand. (200 s).

Bryman, A. (1997) *Kvantitet och kvalitet i samhällsvetenskaplig forskning*. Lund. Studentlitteratur (200 s)

Horner,R.H., Carr, E.G., Halle, J., McGee,g.; Odom,s., Wolery, M. (2005) The Use of Single-Subject Research to Identify Evidence-Based Practice in Special Education. *Council for Exceptional Children*.Vol.72.No 2. pp 165 □ 179.

Rapley, T. (2007) *Doing Conversation, Discourse and Document Analysis. The SAGE Qualitative Research Kit*. London. SAGE publications Ltd. (140 s).

Stensmo, C. (2002) *Vetenskapsteori och metod för lärare*. Uppsala. Kunskapsföretaget i Uppsala AB. (200 s)

Montgomery.H., Qvarsell,B. (2001) *Perspektiv och förståelse. Att kunna se från olika håll*. Stockholm. Carlssons. (valda sidor. 150 s).

Starrin,B.& Svensson, P-G. (1994) *Kvalitativ metod och vetenskapsteori*.Lund.Studentlitteratur.

Vetenskapsrådet. (2002) *Forskningsetiska principer inom humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning*. Vetenskapsrådet. (www.vetenskapsrådet.se) (19 s)

Åsberg, R. (2000). *Ontologi, Epistemologi och Metodologi. En kritisk genomgång av vissa grundläggande begrepp och ansatser*. Göteborgs universitet. IPD-rapport, No 2000:13. (ca 50 s).

Delkurs 2

Allan, J. (1998) Theorising special education inside the classroom: a Foucauldian analysis of pupils' discourses. I: Haug,P & Tøsebro,J. (Eds.1998) *Theoretical perspective on special education*. Kristiansand: Høyskoleforl. (s 115-130)

Bauman ,Z. (2004) *Samhälle under belägring*. Göteborg. Daidalos. S 69-11. (32 s)

Boman,Y. (2002) *Utbildningspolitik i det andra moderna. Om skolasn normativa villkor* Örebro's studies in Education 4. (60 s)

Helldin, R. (2002) *Specialpedagogisk forskning. En kritisk granskning i ett omvärldsperspektiv*. Stockholm. Skolverket. (74 s).

Jonas ,H. (1996) *Mortality and Morality.A search for the Good after Auschwitz*.Edited by L.Vogel. Evaston, Illinois, Northwestern university press. S 41- 74.

Köbsel, S., Waldschmidt, A. (2006) Disability Studies in Austria, Germany and Switzerland: Introduktion. *Disability Studies Quarterly The first journal in the field of disability studies, USA*,Vol 26, No 2. (5 s)

Murray, Å & Skarlind,A. (2003) Ungdomar med och utan gymnasieutbildning på 1990-talets arbetsmarknad. *Arbetsmarknad och arbetsliv*, årg 9, nr 1, s.21-35.

Nilholm, C. & Björk-Åkesson,E. (2007) *Reflektioner kring specialpedagogik □ sex professorer om forskningsområdet och forskningsfronterna*. Stockholm. Vetenskapsrådet. (100 - 112 s).

Reese-Schäfer, W. (1995) *Habermas. En introduktion*. Göteborg. Daidalos AB. (150 s).

Rutter, M. (2002) Nature, Nurture and Development: From Evangelism through Science toward Policy and Practice. I: *Child development*,Jan/Feb. Vol.73.No 1.PP 1-21 (15 s).

Skrtic, T. (1995) *Disability and democracy: reconstructing (special) education for postmodernity*. Edited by Thomas M, Skrtic. New York: Teachers College Press. (100s)

Sternberg, R.J., Grigorenko, E.L. (2000) *Our labeled children: What every parnet and teacherneeds to know about learning disabilities*. IOxford: Perseus. (250 s)

Thomas, G & Vaughan, M. (2005) *Inclusive Education reading and reflections*. Maidenhead: open University Press. (del 1 och del 2) (126 s).

Westling Allodi, M.(2007) Equal Opportunities in Educational Systems: the case of Sweden.*European Journal of Education*,Vol.42, N0.1, s 133-144)

Referenslitteratur

Benedek, W., Nikolova, M. (2003) *Understandig human rights. Manual on Human Rights Education*. Graz: Human Security Network, European Training and Research centre for Human Rights and Democracy.

ICF (2001) *International classification of Functioning, Disability and Health*. Geneva: WHO.

Fraser, N. (2003) *Den radikala fanatismerna. Mellan omfördelning och erkännande*. Göteborg. Daidalos AB. (250 s)

Honneth, A. (2003) *Erkännande. Praktisk-filosofiska studier*. Göteborg. Daidalos AB. (205 s)

Utbildning och Demokrati (2004) *Tidskrift. Temanummer om Specialpedagogik och demokrati*. Nr 2.

Delkurs 3

Förslag på litteratur som ska väljas i samråd med lärare och handledare □ 800 s.

Övrig litteratur ska studenten hitta själv. Litteraturen ska godkännas av handledaren.

Alheit, P. (1994). *Taking the Knocks. Youth Unemployment and Biography. A Qualitative Analysis*. London. Cassell Education (287 s).

Bengtsson, J. (1998). *Fenomenologiska utflykter*. Göteborg. Daidalos. 274 s.

Hacking, I. (2000) *Social konstruktion av vad?* Stockholm. Thales (,200 s)

Hammersley, M., Atkinson, P. (1995) *Etnography. Principles in practice*. London. Routledge (200 s)

Kullberg, B. (2004). *Etnografi i klassrummet*. Lund. Studentlitteratur. (230 s)

Kvale, S. (1997) *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund. Studentlitteratur. (300 s.)

Mattsson, M. (2004). *Att forska i praktiken*. Uppsala: Kunskapsföretaget. (200 s).

Searle, J. (1997) *Konstruktionen av den sociala verkligheten*. Göteborg. Daidalos. (240 s)

Selander, S., Ödman, P-J. *Text & existens. Hermeneutik möter samhällsvetenskap*. Göteborg. Daidalos. (360 s)

Starrin, B., Larsson, G., Dahlgren, L., Styrborn, S. (1991) *Från upptäckt till presentation. Om kvalitativ metod och teorigenerering på empirisk grund. Teori Fprskning Praktik*. Lund. Studentlitteratur. (130 s)

Ödman, P-J, (2001) *Tolkning, förståelse, vetande: hermeneutik i teori och praktik*. Stockholm. ePan/Norstedt. (valda sidor, 100s).

Studerande ska välj andra doktorsavhandlingar och internationella artiklar av relevans för det specialpedagogiska kunskapsområdet t ex:

Boman, Y. (2002). *Utbildningspolitik i det andra moderna. Om skolans normativa villkor*. Örebro: Örebro Studies Education. 4 (444 s). och

Ström, K. (1999). *Specialpedagogik i högstadiet. Ett specialläraperspektiv på verksamhet, verksamhetsförutsättningar och utvecklingsmöjligheter*. University Press: Åbo akademi. (285 s).

Dessutom självvalda förslag till litteratur (specialpedagogisk, pedagogisk, psykologisk, sociologisk eller kulturvetenskaplig) som ur olika teoretiska perspektiv belyser det specialområde som är relevanta för skrivande av magisteruppsatsen. Framför allt rekommenderas doktorsavhandlingar och vetenskapliga artiklar inom respektive område. Sammanlagt c:a 1000 s. litteratur.